

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.
 Egy évre — — 20 K. — f.
 Hat hóra — — 10 K. — f.
 Három hóra — — 5 K. — f.
 Egyes számok ára 40 fillér.

BARS

HIRDETÉSEK
 centiméterenként — 4 fillér.
 Nyílttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk székütközésben levő hird. irodák árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak

FELLOS SZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetésüket, előfizetésüket s a reklámjelüket a hirdőhivatalba kérjük utaltatni.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Szövetkezet.

A gazdasági élet (mezőgazdaság, ipar, kereskedelem) zárt rendszerében a háború alatt legtöbb baj a kereskedelem terén volt. A világ-háború az agrárizmus és merkantilizmus speciális küzdelmében a hadalt utóbbinak juttatta. A szövetkezet azon törekvésében, hogy az áru lehetőleg kevés közvetítési díj útján jusson a fogyasztóhoz, agrár-intézmény. — Lapunk hasábjain már ismételtelen rámutattunk arra a lelkiismeretlenségre, amely a kereskedelem egyes ágaiban meghonosult. Hogy a nyereszkeskedés szertelenségeire ne csak szordinó tételessék, hanem gyökereiben megfojtassák, létesítette városunk polgársága a „Lévai Fogyasztási Szövetkezet”-et. A szövetkezeti kereskedelem felkarolásának szükségessége mellett demonstrált az a népes gyűlés, amely a megalakulást kimondotta, valamint részvényeket jegyzők nagy száma.

A szövetkezet nyereszkeskedési célzat nélkül dolgozó kereskedő. A szövetkezet csak annyi nyereségre törekszik, hogy alkalmazottait tisztességesen fizethesse, a részvények után 5% osztalékot adhasson és bizonyos cikkeknek nagyobb mennyiségben való beszerezhetése végett — némi tartalék-tőkét teremthessen. Ezek figyelembevételével a fogyasztási szövetkezet áruinak ára — átlagban feltétlenül olcsóbb lesz, mint a nagy egyéni haszonra (sokszor féktelen nyereségre) dolgozó üzleteké. Ezt a megállapítást az eddigi tapasztalatok már is igazolták. Ahol pedig a szövetkezet nem léphet fel, mint radikális olcsóbb forrás, ott mint *mérséklő szervezet* fog szerepelni. Már eddig is mérséklőleg hatott egyes cikkek áraira. Ha pedig most a meginduláskor azt tapasztaljuk, hogy lehet olyan cikk is, amelyiknek az ára a szövetkezetben közelítőleg annyi, mint más üzletben, akkor ez azt mutatja, hogy a féktelen nyereszkeskedő kereskedők mellett vannak olyanok is, akik szolid haszonnal elégednek meg. Objektív álláspontunk ezt is kívánja megállapítani. Ha később fogják látni az árak közelvöltát, akkor ez már a szövetkezet mérséklő hatásának eredménye.

A szövetkezet a múlt év szeptemberében alakult. Vezetősége rögtön hozzáfogott különböző cikkek beszerzéséhez. Ezek a cikkek Budapestről Lévára való szállítást

végezt a forradalom kitörésekor (X. 31.) éppen indulásra készen álltak. Azonban a szállítás bizonytalansága miatt nem lehetett ezeket az árukat ekkor városunkba hozni. — Miután azóta apránként sikerült egyes árukat beszerezni, a vezetőség a múlt héten kinyitotta az üzletet. Az üzlet külsőleg is mutatja a szövetkezeti jellegét, amennyiben nem olyan speciális üzlet, mint a lévai egyéb üzletek, hanem a legkülönbözőbb üzletek (fűszer, trafik, drogéria, iskola-szerek, rövidáru stb.) körébe tartozó szükségleti cikkeket karolja fel.

A szövetkezet elvileg mindenkinek ad áruiból; ha azonban valamely ritka cikkből csak korlátozott mennyiséget tud szerezni, akkor a dolog természeténél fogva elsősorban azok részesülnek ebből, akik a szövetkezetet létesítették, akik szövetkezeti részvényt jegyeztek.

Szükségesnek tartjuk, hogy a szövetkezet divatárúkat is tartson; hiszen ezek terén uralkodott a háború alatt a legnagyobbfokú zűszórás. Ha pedig az üzlet erre kicsiny, akkor legalább a tagok részére kellene a divatárúkat beszerezni.

Életrevaló eszmét vetett fel Leidenfrost Adolf. Nézete szerint a szövetkezet fogyasztási jellege mellett legyen értékesítő szövetkezet olyanformán, hogy ha a szövetkezet bármely tagjának van bármilyen eladnivalója (cipő, ruha, fehérnemű, burgonya, zöldség, lekvár, magvak stb. stb.), ennek közvetítését a szövetkezet eszközölje 10% haszon mellett. Az ilyen alkalmi vételek, illetőleg eladások mindig hirdetteknének a szövetkezet kirakatában. Értetülésünk szerint a szövetkezet igazgatósága magáévá teszi ezt a kereskedelmi érzékre valló és külföldön már meg is valósított gondolatot.

Miután a szövetkezet gondolatából a politikai, felekezeti és nemzetiségi tendencia ki van zárva, — emberek tömörítésére, közös célok megvalósítására különösen alkalmas intézmény. Gazdasági erejénél fogva emberbaráti és kulturális törekvéseket is támogathat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy a Lévai Tisztviselő Egyesület elnöke által megindított fontos közgazdasági intézményt és emberek egyesítésére alkalmas szert a fárhadhatatlan Krick Aladár nyug. jószágkormányzó — aki a szövet-

kezet elnökének betegsége folytán átvette az ügyek intézését — Kopesák üzletvezetővel és a szövetkezet többi munkásaival együtt mindnyájunk meglegedésére fogja vezetni.

A hét világ-eseményeiből

Varga Jenő magyar pénzügyi népbiztos szerint a ma fennálló több száz bank helyébe a kommunista allamban csupán néhány nagy intézet fog lépni s így a mai bankmunkások közül számosan elvesztik foglalkozásukat, mert feleslegessé válnak az új termelési rendben.

Az Izvesztija (Moszkva) szerint a béke ügye a forradalmi Oroszország részéről nem fog akadályra találni.

A párisi békekonferencia husvétig (más hírek szerint május elséjére) akarja munkálatait befejezni, a békeszerződés hat főrészből fog állni: katonai, kártérítési, gazdasági, pénzügyi és népszövetségi fejezetekből.

Pariban nagy szocialista tüntetés volt Jaures gyilkosának felmentése miatt.

A magyar forradalmi kormányzótanács XLII. sz. rendelete szerint: **Aki a kormányzótanács felhatalmazása nélkül, önhatalmulag erőszakos intézkedéseket tesz, a proletariátus ügyének árulója.** A kormány a gyógyszerüzemeket és gyógyszerárakat köztulajdonba veszi; kivételt képeznek azok a gyógyszerárak, amelyeknek tulajdonosaik segédét nem tartanak. — A magyar kormány köztulajdonba veszi a filmgyárakat, filmlaboratóriumokat, filmkölcsönző vállalatokat és mozgóképszínházakat minden ingó és ingatlan vagyonukkal együtt. Ugyancsak társadalmi kezelésbe vetik az árufuvarozási üzemeket és a bérkoscsikat; utóbbiaknál térítés is lehet.

Az ukrán szovjet-csapatok elfoglalták Odesszát. — Daily News szerint az amerikaiak azt javasolták, hogy Oroszországot lassák el a javammal; az ez ügyben Leninnel kötendő egyezmény még nem jelenti a bolsevista kormány elismerését.

Troekij egy felhívásban békejobbot nyújt az oroszországi entente-csapatoknak.

A magyar közoktatásügyi népbizottság az egyetem jog- és államtudományi fakultásán hirdetett összes előadásokat, alapvizsgákat és szigorlatokat felfüggesztette. Az I. II. és III. éves joghallgatóknak azt ajánlja, hogy más karokra, vagy más főiskolákba menjenek át; az idősebb joghallgatók részére olyan tanfolyamokat állít fel, amelyeknek elvégzése őket az új szocialista társadalomra nézve hasznos munkára képesíti. A magyar közoktatásügyi népbizottság az összes oktatási vagy kulturális célokat szolgáló épületeket, helyiségeket (iskolák, főiskolák, tanintézetek, muzeumok, laboratóriumok stb.) továbbá a diákszállókat, internátusokat és diákmenzákat saját kezelésébe veszi. A ma-

gyar pénzügyi népbiztoság a Magyarországon levő nyugdíjintézetek, nyugdíjpénztárak és biztosítási ügyletekkel foglalkozó egyesületek vagyonának átvételével és ügyeinek vezetésével a Pénzügyi központon bízta meg.

Goodwin és Dawidson vezetése alatt amerikai bizottság érkezett Temesvárra, hogy a bánsági helyzetről tájékozódjék és tapasztalatairól a békekonferenciának jelentést tegyen.

A magyar földmívelésügyi népbiztoság 11 sz. rendelete: A földbirtokok után fizetendő haszonbért, ha a földtulajdonosnak a község (város) határában legalább 100 magyar hold (azaz 75 kataszteri hold) területű földbirtoka van, a haszonbérlo a birtok fekvése szerint illetékes állampénztárba (állami adóhivatalba) köteles az esedékesség idejében befizetni

A magyar hadügyi népbiztoság rendelete szerint a volt tényleges tiszteknek és volt tényleges altisztoknak be kell lépniük a vörös hadseregbe

Prágai jelentések szerint a nemzetgyűlés földmívelési bizottsága még e héten el fog készülni a nagybirtok kisajátításának tervezetével. Összesen 21 millió hold nagybirtok kerül kisajátításra, amelyből 10 millió Csehország területén és 11 millió a szlovák területen van.

A magyarországi Tanácsköztársaságban a Forradalmi Kormánytanács VI. sz. rendelete szerint nincs nemesség, rang és cím; nincsenek rendjelek, érdemrendek és más hasonló kitüntetések. Nincsenek továbbá olyan címek sem, amelyek csupán hivatali rangviszonyt fejeznek ki (pl. államtitkár, miniszteri tanácsos, titkár, stb.) A közalkalmazottak azt a hivatali elnevezést viselik, amely az állásukkal egybekötött működés szakszerű feltüntetésére szolgál (pl. csoportvezető, osztályvezető, könyvtáros, írógépkész stb.)

Budapestben már ellenőrzés alá helyezték az összes bankokat és pénzügyintézeteket. Párisi hírek szerint nem politikai, de pénzügyi akadályai is vannak annak, hogy az olaszok Fiumét megkapják. A legnagyobb akadály az angol Cunard társaság, melynek nagytőkei a délszlávoknak akarják juttatni a kikötőt. A Cunard társaság tárgyalásokat folytat az Adria társaság magyar hajóinak megvásárlása érdekében. Legutóbbi jelentések szerint Fiume szabad kikötő lesz olasz protektorátus alatt. Az olasz lapok e héten délszláv forrásból több jelentést kaptak, amelyek mind megerősítik azt a hírt, hogy a Karagyorgyevics dinasztiát letették a trónról és kikiáltották a délszláv köztársaságot.

A magyar közoktatásügyi népbiztoság tudatja mindenkivel, hogy a templomoknak más, mint vallási célokra való igénybevétele nem áll szándékában. Ennélfogva mindazok, akik egyes templomokba a szocializálás ürügye alatt behatolnak, önhatalmúan járnak el. Minden ilyen egyéni akcióval szemben az illetékes hatóságától karhatalom kérhető.

A magyar forradalmi kormány legújabb rendelete szerint ezentul a temetkezési vállalatok csak egyféle típusú és áru temetést szabad rendezni. Szóval: a temetést megszünteti a luxus-temetést. A magyar új váltópénz, amelyet Budapesten vertek, már rendelkezésre is áll és forgalomba hozott. Az új váltópénz a mai típus alapján készült. Herceg Eszterházy Miklósnak kismartoni várkastélyában elhelyezett világhírű műkinceseit lefoglalták. A budapesti tanácsköztársaság kormányának gróf Károlyi Györgyöt és Wekerle Sándort a múlt napokban letartoz-

tatta s az előbbit a toloncházba, Wekerlét pedig gyűjtőfogházba, majd szanatóriumba helyezte el. Letartóztatott továbbá Sztérynyit, Szurmayt, Hazait, Balogh Jenőt, Lánczy Leót, Mikes János püspököt és másokat.

Vörös lobogóval, mint a munkástársadalom halottját, temették el Budapesten Eötvös Lorándot, a tudóst. (Minden tudós forradalmár).

A magyar kormány rendelete értelmében minden autó a proletár államé; az autó a jövőben nem luxuscikk lesz, hanem a gyors közlekedés eszköze.

Amerika április 9-én megkezdte a kereskedelmet Német-Ausztriával. — Budapesten elfogyott a rotációs papír, ha rövidesen nagyobb mennyiségű papír nem jön, a lapok megjelenésüket kénytelenek lesznek beszüntetni. — Amerikában behozták az általános védkötelezettséget. A szolgálat kötelezettsége 19. évvel kezdődik és a tényleges szolgálat 8 hónapig fog tartani. — Nem lesz gazdasági háború. A béke aláírása után azonnal megkezdik az angol-német hajóforgalmat.

— Spanyolország belép a népszövetségbe. — Aradot megszállták a románok. — Bukarestben kihirdették az ostromállapotot. — A román királyné Londonba utazott. — 5000 főnyi olasz katonaság érkezett Bécsbe. — Münchenben és Nürnbergben kihirdették az ostromállapotot. — Festetics Károly gróf, a volt Károlyi-kormány hadügyminisztere öngyilkossági szándékkal magára lőtt. — Az összes volt kir. hercegek — köztük József volt kir. herceg is — Svajcába utaznak. — Lloyd George mérsékelt politikát hirdet Németországgal szemben. Előbb a németekkel kötnek békét, a keleti problémák későbbre maradnak. — A budapesti forradalmi törvényeszké rémhírterjesztésért halállal büntet.

— Bevonják a 25 és 200 koronások Ausztriában. — Csak egy banknál lehet folyószámlája a fennek Magyarországon. — A berlini harcokban 1370 ember vesztette életét. — A kassai rendőrség a 100 koronásokon levő hamis bélyegkészítőket elfogta. — A Ferenc József-szobrot a városliget milleniumi emlékről eltávolították. — Földőhelyre ezentul csak azok mehetnek, kik hivatalos orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy betegek. — A magyar szovjetköztársaság forradalmi törvényeszké Szuromi Lászlót, mivel posztját elhagyta és rabolt, halálra ítélte.

— A szelvényeket a külföldieknek kifizetik Magyarországon. — Franciaország engedékenyebb már a békétárgyalásokon. — Amerikai milliárdokat kap Németország a gazdasági és pénzügyi károk helyreállítására. — Németország kiküldötteivel Wilson személyesen fog tárgyalni. — Németország csak 2 évig fog fizetni hadikárpotlást. — Esterházi Miklós fraknói kastélyában óriási becsű műkinceseket foglaltak le. Rengeteg értékű arany és ezüst tálat és serlegeket is találtak, a többi között egy drága kővel kirakott hatalmas Mátyás korabeli serleget. — A páncélrekeszek kulcsait ápr. 15-ig kellett bezolgáltatni a magyar szovjet-kormánynak. — A budapesti Duna-fürdőket a proletárság használatára lefoglalták. — A Dunaparton és Stefánia-uton elhelyezett pihenő székeket mindenki ingyen használhatja. — Az olaszok Bécs városának húsvéti ajándékkul 100,000 kilogramm rizst küldtek. — Berlinben a belpolitikai helyzet aggasztó. Konfliktus keletkezett a kormány és a Tanácsok között. A harc újra kitöröben van. Noskét diktátorrá nevezik ki. — Várnát az angol csapatok megszállották. — A berlini nagybankokban sztrájkolnak a tisztviselők. — Wilson gözöse utrakészen áll. — Budapes-

ten a szovjet-kormány rendelete folytatólagos kereskedőknek 30%-al olcsóbban kell árújukat. — Smuth tábornok budapesti prágai tárgyalása után visszautazott Párisba, honnan néhány nap múlva Moszkvába utazik.

A béke feltámadása.

*Éveken át tombolt a halál sok, nagy csaták
Áldásos békét nem hozta vér özöne.
Országoknak tönkretűdése nem elegendő
Lappangó viharok veszte tovább kavargó,
Pusztult emberek, kultúránk is a vagyonunk,
Éhínség fenyeget ott, hol a munka pihen,
Borzalmas és rémes öldöklések után most
Hasznos munkában telje szívünk örömet,
Értse meg ember az embert, vége legyen
[Tusáknak]*

*Rendet és békét esdve ohajt a világ,
Támasszuk fel sirjából a béke galambját,
Hogy népek ajakán zengjen az: Alleluja!*

JAROSS FERENC

A varázsvessző.

(Folytatás)

Beichl a Karszthegységben, ahol igen sok földalatti forrás van, automobilon utazott. Addig, amíg az automobil egy földalatti forrás fölött vagy vele párhuzamosan haladt, a varázsvessző kihatását érezte. Ha az automobil a forrást elhagyta, a varázsvessző szünetelt. Ugyanolyan benyomásokat nyert ha a vasuton utazott. Éppen úgy lehet tárgyakat a varázsvesszővel a léghajók, repülőgépekről konstatalni, ha a varázsvessző egyen a léghajón vagy a repülőgéptartozékodik.

A legfárasztóbb feladat azonban a mélység konstatalása t. i. a varázsvesszővel. Ezen eljárás az izomzatban igen nagy feszültségű idez elő, olyannyira, hogy testi fájdalommal is okozhat. Minél közelebbre kerül a szem a varázsvesszővel a keresendő tárgyhöz, annál kisebb a feszültség az izomzatban, ha a varázsvessző egészen közel áll a tárgyhöz, akkor a feszültség teljesen megszűnik. A tapasztalat azután sugja a varázsvessző egyéneknek, hogy milyen mélységben fekszik a tárgy. A levegőrétegen át is lehet a hatást észlelni; így például egy mély aknában kereséstül is megállapítható az emanaió tárgy mélysége. A mélység megállapításánál a rejtvény tulajdonképpen az, hogy az izomfeszültség annál kisebb, minél közelebb jutunk a keresendő tárgyhöz.

Szállás és szívós közterületen keresztül a mélység megállapítása nehezebb feladat, nem egészen megbízható. Az öreg Empedoklész azt mondta, hogy a természet sohasem pihen, a szeretet és gyűlölet állandóan működik, ép úgy, mint a szimpatia és antipátia az emberi életben.

A varázsvessző elméletét ma fixirozni nem lehet, a tüneményekből számítások alapján egészen precíz adatokat sem lehet még kiszámítani. Gyakorlati adatokat, tapasztalásokat gyűjteni azonban már lehet. Később a tapasztalatok alapján lehetséges lesz majd következtetések alapján kezdetben gyakorlati szabályokat felállítani és ismét később képesek leszünk talán a biztos elméletet is levezetni.

(Vége.)

Különlélek.

— **Rendes közgyűlés.** A Stefánia-árvaházat fenntartó lévai négyzet e hó 27-én mához egy hétre, délután 3 órakor tartja az árvaház helyiségeiben évi rendes közgyűlést, amelyre az elnökség lapunk útján is meghívja az egyesületnek tagjait. A gyűlés tárgysorozata: 1. Évi jelentés, számadások és költségvetés beterjesztése. 2. Pénztárnok választása. 3. Indítványok.

— **Gyászír.** Mély megilletődéssel köszönik a szomorú hirt, hogy özvegy salamon falvi *Kimánóczy* Pálné, szül. *Feller* Antónia, a felejtetetlen jó, édes anya, nagy- és dédanya és anyós, összes hozzátartozóinak és tisztelőinek nagy fájdalomra, áldásos életének 90. évében e hó 13-án csendesen elhunyt. A jölelki, általában tisztelt urasszony, akiben nagykálmán *Levathich* Gusztáv ügyvéd neje forrón szeretett édes anyját gyászolja. — évtizedeken át orvos és jótékony működést fejtett ki városunk társadalmi életében, kivált a Stefánia árvaház fenntartásánál. A hosszú étellel megáldott matronának hűlt tetemeit a nagyszámú rokonság és a város lakosságának őszinte részvéte mellett e hó 15-én, délután 4 órakor a római káth. egyház szertartásai szerint Leván helyezték örök nyugalomra — Áldás és béke porain!

— **A nyári időszámitás.** A Magyar Államvasutak összes vonalain április 15-én, kedden, hajnali 2 órakor lépett életbe a nyári időszámitás. Ezért a vasuti órákat április 15-én éjjeli 2 órakor egy órával előre, azaz 3 órára igazították.

— **Közgyűlés.** A lévai önkéntes tüzoltóegyesület, dr. *Kmoskó* Béla elnöke mellett, e hó 13-án, ma egy hete tartotta meg a városháza nagytermében évi rendes közgyűlést, amelyen általában elismeréssel vételet tudomásul *Tatár* István parancsnoknak kimerítő, érdekes, szakszerű és alapos évi jelentése. A jelentést rövid időn belül egész terjedelmében lapunk hasábjain is közölni fogjuk. A közgyűlés a többi között elhatározta: a működő, alapító és pártoló tagok gyűjtését. A tagok gyűjtésére vonatkozóan az a véleményünk, hogy a városi hatóságnak kötelezni kellene minden háztulajdonost, hogy a saját érdekében lépjen be a tüzoltóegyesület pártoló tagjai sorába. — A parancsnokság és tisztviselői választásának eredménye a következő: Elnök: dr. *Kmoskó* Béla. Parancsnok: *Tatár* István Alparancsnok: *Kostyák* József. Szakaszparancsnokok: *Lehoczy* Béla, *Valábek* Mihály, *Moravék* János Segédtiszt: *Tóth* János. Pénztáros: *Frasch* József Jegyző: *Ács* Bédog. Számvizsgálók: *Baker* Árpád, *Bilcsék* József és *Bojsza* József.

— **A postaforgalom Nagy-Britániaival** — hivatalos értesítés szerint — megnyílt. Küldhetők: nyílt levelek, minták érték nélkül, nyomtatványok és újságok közönségesen, továbbá: ajánlott levelezőlapok. *Utánvét* és *megbízás* nem továbbíthatók. — Jugoszláviával a postaforgalom szünetel. — Franciaországgal és annak gyarmataival is megnyílt a postaforgalom. Küldhetők: Közönségesen nyitva feladott levelek, közönséges és ajánlott levelezőlapok

— **Kinevezés.** A cseh-slovák köztársaság elnöke dr. *Fajnor* Vladimir zolyomi ügyvédet a pozsonyi kir. ítélőtábla elnökéül nevezte ki.

— **Nősülnek a káth. papok.** A Pozsonyban megjelenő Nyugatmagyarországi Híradóban olvassuk, hogy Budapesten a köztársasági törvény kihirdetése óta eddig mintegy 20 katolikus pap nősült meg. Az első volt *Izsof* Lajos, egy klerikális lap szerkesztője, ki a szerkesztőségben alkalmazott gépirókaszásonyot vette feleségül

— **Készülődés a népszámlálásra.** A pozsonyi szlovák kormány komoly előkészületeket tesz, hogy a szlovák terület megszállott vidéken a népszámlálást megejtse. Mint értesülünk, különösen sulyt helyeznek arra, hogy a családi és keresztnév pontosan bemondassék, nemkülönben a névátváltás előtti családi név, a szülők állása, foglalkozása, kor, nemzetiség, nyelvtudás, vallás, katonai szolgálat, a község neve, a községbe mely időpontban lett bevezetve a magyar nyelv, mint hivatalos nyelv az iskolába és a egyházi szolgálatba. Aki a népszámlálás ellen cselekszik, 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal vagy hat hónapi fogházbüntetéssel sújtható.

— **Házasság.** *Láhy* Rafael Nemesvita Zalamegye és *Pintér* Alice Léva március hó 29-dikén házasságot kötöttek Esztergomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A megszállott terület püspökei.** A cseh-slovák köztársaság által megszállott területen székhellyel bíró öt püspök közül már csak ketten vannak helyükön: a roznyói és kassai püspökök. A szepesi meghalt, a nyitrai és besztercebányai pedig távozásra kényszerítették a köztársaság területéről.

— **Tojásbőség a piacon.** A szigorú határzárnak lehet tulajdonítani, hogy régen látott tojásmennyiség kerül a lévai piacra. A tojásbörzének egyelőre elvesztett területe Léva környéke s a tyukok jóvitából ez idő szerint a tojás a legolcsóbb élelmicikk, amely piacunkon olcsón és bőséges mennyiségben vásárolható.

— **Nem vonják be a 25 és 200 koronás bankjegyeket.** A magyar pénzügyi bizottság megcáfolja azt az általánosos elterjedt hirt, hogy a 25 és 200 koronás bankjegyeket bevonják és mindenkit figyelmeztet, hogy ezen hirt terjesztésétől tartózkodjék; továbbá figyelmezteti a közönséget, hogy a 25 és 200 koronás bankjegyeket mindenki köteles elfogadni, illetőleg vásárlásnál felváltani.

— **Háromnyelvű feliratok lesznek az összes hivatalokban.** Úgy értesülünk, hogy a jelenlegi szlovák területen az összes közhivatalokban: a postán, vasuton és mindenütt, szlovák, magyar és német nyelvű feliratokat fognak alkalmazni. A vasut számára szükséges háromnyelvű tablák már munkában is vannak. A közönség számára nagy könyvnyitítés lesz ez, mikor hivatalos dolgokban kell eljárnia.

— **Öngyilkosságok.** Özv. *Tóth* Andrásné, egy lévai iparos özvegy életuntagságból e hó 13-án felakasztotta magát, mire hozzátartozói ráakadtak, már halott volt. Előzőleg szobáját is elkészítette, a tükröt fekete kendővel letakarta. — *Kovács* János nagysáori 69 éves kovácsmester e hó 14-én szintén felakasztotta magát. Sem gyermekei, sem felesége nem volt. Hátrahagyott levelében írja, hogy sem testének, sem lelkének nem volt hova lenni; a retentó elhagyottság érzete meggyűlöltette vele a világot.

— **Amerikában rekord-termés várható.** Az amerikai vetések állása az amerikai piac jelentése szerint jelentősen kedvezőbb az eddigi éveknél. Ebben az évben ugyanis az amerikai termés 1077 millió hushelre becsülhető a múlt évi 588 millió hushellel szemben, tehát rekord-termés.

— **A világháború legújabb mérlege.** Sokféle szempontból mérlegetek már a lefolyt világháború veszteségi adatait és mindannyiszor eltérő végösszeg nyert megállapítást. Így legutóbb a világháború veszteségeit a következőkben állapították meg: 8 millió halott, 12 millió sebesült. Ha az összes ha ottak és sebesültek eivonulhatnak előtünk, kerekén nyolc hét volna ehhez szükséges a háborúban részt vett államok összes pénziadása 800 milliard korona volt. Ha ezt a sok pénz aranyban kellene elszállítani, ehhez olyan 460 vonatra volna szükség, melynek mindegyike 50 kocsióbb állana s mindegyik kocsii 100 métermázsáig volna megterhelve. És ez a végtelenen sok adoztat még nem hozta meg az emberiségnek a boldogságot, nem hozta meg a mindnyájunk által várt várt és forrón óhajtott, tartós békét, amely az európai zsilalt viszonyok miatt nem bir lélesülni, mert a keletkezett újabb zavarok gátolják a békés kibontakozást.

— **Baleseti állandó járadékok fizetése a Slovensko területén lakó állandó járadékosok részére.** Az összes baleseti járadékosok (ezeknek özvegyei és árvai), akiknek az Országos munkásbetegség-egyelőző és balesetbiztosító pénztár Budapestről posta útján küldte baleseti járadékait, de ezeket néhány hónap óta nem kapták meg, azonnal jelentkezzenek baleseti irataikkal az illetékes, vagy legközelebbi kerületi munkásbiztosító pénztárnál. Ezen pénztár elkészíti a járadékosok jegyzékét és elküldi a kormány szociális ügyi hivatalának Pozsonyba, ahonnan azok megkapják pénzeiket. — A szlovák kormány szerint a budapesti

országos munkásbetegség-egyelőző és balesetbiztosító pénztár hibája, hogy a baleseti járadékosok több mint három hónap óta nem kapták meg járadékukat. A kormány szociális ügyi hivatala december óta már több ízben felkérte a nevezett pénztárt a felszámolás megejtésére, de ez nem volt hajlandó ehhez hozzájárulni. — Miután ezek az állapottok türelmetlenek, a Cseh-slovák Köztársaság minisztertanácsa Prágában 1919. március 25-én a nagyjából szegény baleseti járadékos emberek érdekében elhatározta, hogy a baleseti járadékok fizetése megkezdessék.

— **Lakásváltoztatás.** Értesitem az igen tisztelt megrendelőmet, hogy lakásomat május hó 1-től *László-utca 15. szám alá* helyeztem, egyben kérem a n. 6. községség további pártfogását. *Ertinger Ferenc* férfiniszabó.

Közgazdaság.

Termesszünk több konyhakerti veteményt.

Bókay Árpád dr. a célszerű és olcsó élelmézésről megírt munkájában kimutatja, hogy a konyhakerti vetemények sorából legelőként a pillangós virágu hüvelyesek, nevezetesen a babfélék, a cukorborsó és a lense, a termékeikben rejülő tápanyagmennyiség és tápértő százelek föltyán bizvást kiállják a versenyt a husmerek, a tojás és a tejtermékek tápszolgáltatásával. A tudós professzor megállapításaihoz hozzáteljük azt, hogy az elősorolt hüvelyes termékek, a gyökérzetükkel kapcsolatos hasznos baktériális tevékenység segítségével képesek egyik legjelentősebb tápszerű anyagát a nitrogént megszerezni abból a készletből, amely a talajba hatoló levegő útján, a hüvelyes növények gyökereiből és ott nitrogén tápkészletekkel felhalmozódik. Am ennek kiegyesíttéként úgy a zöldbabra, mint a maghüvelyre természetesen babra, borsóra, egyaránt bőséges mennyiségű foszforavtartalmu műtrágyát kell alkalmaznunk szuperfoszfát alakjában, azonkívül homokos talajon némi kálisót is

A szuperfoszfát terméskööző hatását egyetlen példa is igazolhatja. Egy trágyázatlan maradt bakbaktura hozadéká 100 m² területen 21 kg. mennyiségű zöld babot adott. A 4 kg. 40° kálisóval táplált területen már 54 kg., további 5 kg. szuperfoszfáttal is javított területen pedig 106 kg. volt a babtermés

Feladasi hirdetés.

Pálosnagymező község, mint erkölcsi testület 1919. évi május hó 8-án délelőtti 10 órakor Pálosnagymező községpházán megtartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdőben tővön álló következő 1919. évi vágásfahozamokat:

I.) „A” gazd. osztály 17 számú erdő-részletében 60 kat. holdon összesen 1444 drb. kerek nélküli 1405 m³ haszonfára és 138 m³ tűzfára becsült jegenyefenyőt.

II.) „D” gazd. osztály 14 számú erdő-részletében 31 kat. holdon kijelölt 810 drb. bükkfából termelendő mintegy 560 úrköbméter tűzfát. Becsérték mint kikiáltási ár ad I.) 57000 korona; ad II.) úrköbméterenként 10 korona

Bánatpénz ad I.) 5700 korona, ad II.) 2800 korona.

Kiszállítási határidő bezárólag 1920. évi december hó 31-ig.

Utó- valamint becsáron alóli ajánlatok nem fogadhatók el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a besztercebányai állami erdőhivatalnál, a körmécsebányai járási erdőgondnoknál és alulírott községi előjáróságnál tekinthetők meg.

Pálosnagymező, 1919. április 10.

Községi előjáróság.

Köszönetnyilvánítás.

Családunk mindazon jóbarátai, kik szeretett édes anyám özv. Rimanóczy Pálné elhunytá felett érzett mélyeségű fájdalomukat szíves részvételükkel enyhíteni kegyeskedtek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Léva, 1919. április hó 16-án.

nagykálnál Levatic Gusztávné és családja

Jótekonyság.

A lévai izr. nőegyletnek újabb adakoztak: Weinberger Zsigmondné és Wertheimer Izidorné 100—100, Deusch Mihály 16 koronát. Fogadják a nemeslelkű adakozók az egylet hálás köszönetet.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi ápr. hó 18.-tól évi ápr. hó 20.-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Gál Gyula Kósa Julianna	fiu	Béla

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Rimanóczy Pálné	96 éves	Agg. kimerülés
özv. Dohány Józsefné	80 "	" " "
Id. Ondrejkovits Adolf	75 "	Veselőb
özv. Szlacky Vincze	65 "	Agg. gyengeség
Sinka Lajos	5 hó	heveny béhúr

1566—1919. szám.

Arverési hirdmény.

A lévai járásbíróóság 1918 évi 2790—3. számú végzésbeli meghagyásával a néh. özv. Nossen Edéné hagyatékául leltározott s a leltár 1—71 t. alatt felvett ingók u. m.: butor, ág, s ruhaneműek elárvereztetése rendeltetvén el, — alulírott, mint ennek foganatosítására kiküldött leltározó közeg, közhírré teszem, hogy az elrendelt árverés megtartására a Szepesi-u. 16 sz. házban **f. é. április hó 24. napjának d. u. 1 óráját**, és szükség esetére folytatólag f. hó 25. napjának d. u. 1 óráját tűzöm ki, a mikor is az ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

A hagyatékot netán terhelő elsőbbségi, vagy más igénykövetések az árverés napjáig nálam jelenthetők be.

Léva, 1919. április hó 13-án

Kozma József,
városi számtiszt,
mint leltározó közeg.

Ajánlok kötelezettség nélkül míg készlet tart:
Lóheremag ólomzárolt K. 2000—
Takarmányrépamag vörös vagy sárga „ 2200—
100 gkgként ab Léva.

WEINBERGER ZSIGMOND
nagykereskedő.

Motoreke gépész

azonnali felvételre kerestetik.

Czim a kiadóhivatalban.

= H á z. =

Három, négy szobás **h á z**, nagy udvarral, esetleg kerttel megvételle — vagy bérbe **kerestetik.** —
Cim a kiadóhivatalban.

Fűrészelt tűzifa

kapható

WEISZ malom telepén
bármilyen mennyiségben.

Száraz dada
kerestetik
Bővebbet Kossuth-utca 18 szám

ÉRTESÍTÉS.

Tudomására hozom a t. vevő közönségnek, hogy feleségem **Steiner Emma** által alapított női kalap üzletét kibővitem **női- és férfi divat**

— — valamint — —

RÖVIDÁRÚ cikkekkel s azt ezenül saját nevem alatt folytatam

Törekvésem, hogy szolid és pontos kiszolgálással a n. é. vevő közönség partfogását kiérdemelem.

Tisztelettel
FEHÉR SOMA

női kalap női- és férfi divat, valamint — — rövidárú üzlete. — —
L É V Á N, Petőfi-utca.

T. & A. BATA

a legnagyobb **CZÍPŐGYÁRAK**
ZLIN PARDUBITZ.

Elárusítóhely **LÉVA**.

Raktáron vannak:

Csizma, férfi, női és gyermek czipők. Félczipők:
— — bőr, vászon és bársony, — —
a legnagyobb választékban.

LEGJOBB ARÚ!

SZABOTT ÁRAK! OLCSÓ ÁRAK!

A mai kor igényeinek legmegfelelőbbben készülnek
arany hidak, koronák és műfogak

Fülöp Béla fogtechnikusnál Lévan, Teleky-utca 1.

SZÁMITSÁ KI AZ UJJAIN,

hogy milyen előnnyel jár Önre, ha
KERN TESTVÉREK
fűszer-, gyarmatára és
vasnagykereskedésében
vásárol be.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

LÉVÁN.

Telefon szám: 33.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku

állandó gépkiallítás van berendezve.

HAZAI GYÁRTMÁNYU GÉPEK:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hopffer és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakmába vágó gépek és géprészek. Vllághírű RÁPID láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.